

Locuint'a Redactorului

si

Cancelari'a Redactiunii

e in

Srat'a tragatoriulut
(Lóvész-uteza), Nr. 5.Scrisorile nefrancate nu se vor
primi decat un numai de la coresponden-
tii regulari ai „Federatiunii.“
Articlii tramisi si nepublicati se
vor arde.

Pest'a, 11 Maiu 28. Apriile, 1873.

Delegatiunile voru fi acusi gat'a cu lucrările loru, diferențele intre Cis-si Transilvania, pentru stergerile facute prin cesti d'in urma, mai alesu in bugetul armatei, s'au redussu cu inceputul mai ici, mai colo, asiá cátu asta-di cestiunile litigiose se reduc la urmatoriele patru: urcarea lefei functionarilor comuni, construirea nauei de resbellu „Tegethof“, cumpăratorea armelor de foc dupa sistemul lui Werndl si in fine cestiunea de indemnitate pentru esfrea d'in preliminariu cu privire la confinile militari.

Punctele de diferenția, precum se vede din inscrarea loru, nu sunt essentiali. Se crede că urcarea lefei deregatorilor se va incuviintia; construirea nauei se va refusá pentru că fabricile austriace sunt defectuoase; cátu pentru armele Werndl-lane delegat, nemtiesca cere a se cumpăra de odata, precandu cea ung. numai per partes, in fine cu privire la cestiunea super erogatului confinariu deleg. nemtiesca o considera ca cestiune de competentia, díce adeca: spesele resp. sunt a se scote d'in bugetul commune si a se trece in bugetul Ungariei, atunci firesce cestiunea de indemnitate inceta de sine.

— De trei ori delegatiunile schimbara nuncie si nepotendu se intellege, recursa la ultimul mediulocu: votare in siedintie communi alle delegatiunilor extrunite. Delegatiunea ung. se ferisse, — ca dracul de tamâia, — de siedintele communi, dar neavendu in cotro, se dede dupa pérù si dupa scirile electrice sosite asta-di de la Vienn'a intruirea delegatiunilor si deslegarea diferențierlor prin votare in siedintie communi s'a decisu de ambe părțile, prin urmare delegatiunile si-a plinitu missiunea pentru sessiunea annului curr. — Impregiurarea că bugetul s'a votatu asta data de timpru se considera de bun'a semnu, ceea ce se pote usioru pripece intr'unu statu, unde bugetele se votau de regula dupa ce banii erá de multu spesati, acum se spera că in viitoru se va urmá totu asiá adeca, mai antâiu votarea baniloru, apoi spesarea loru. In septeman'a viitoria delegatiung. voru poté luá parte la siedintele camerei d'in Pest'a, unde pre deputati i accepta urgente cestiuni, a caroru deslegare nu se mai pote amená.

Proclamatiunea republicei „d e f i n i t i v e“ in Francia se pare a fi imminent, celu pucinu este mai aproape decat se crede inainte de alegerile ultime. Consiliul ministrilor ar fi decisu a presentá numai decat la redeschiderea camerei (20 l. c.) proiectele de legi relativu la constitutiune a republicei, ceea ce mai nainte nu cutediasse, pentru că se temea a nu castiga majoritatea necessaria, acum inse, dupa declaratiunea lui Perier in numerole partitei salie si in urmarea ascurarilor centrului dreptu allu camerei, d'a sprigini constituirea definitiva a republicei, ministeriul si a nume D. Thiers, crede cu firmitate, că proiectele guvernului relativu la proclamatiunea definitiva a republicei, se voru primi. Ddieu se ajute!

Alta scire imbucuratoria este de la M a d r i d u, unde solulu marei republice Americane, D. gener. S i c k l e s, a venit s'e dee tenerei republice sprinjirea morale a sororii mai betrane. D. gener. S i c k l e s au presentat in

FEDERATIUNEA

Diurnal politico, literario, comercial si economicu.

Va essi Jou-i-a si Dominec'a.

Prețul de Prenumeratune:

Pre trei lune 3 fl. v. a.

Pre siese lune 5 " "

Pre anulu intregu 10 " "

Pentru România:

prea intregu 30 Fr. = 30 Lei n.

" 6 lune 16 " = 16 "

" 3 — 8 " = 8 "

Pentru Insertiuni:

10 cr. de linia, si 30 cr. taxa timbrale pentru fișe-care publicatiune separată. In locul deschis 20 cr. de linia.

Unu exemplarul costa 10 cr.

3 Maiu, Dlu Figueras adress'a deferitare a camerei representantilor de la Washington. Cu acesta accasiune solulu Americei fericita nou'a republika pentru desfiintarea sclaviei in Portoricu, libertatea si dereptatea voru fi permanenta taria a republicei si garantia securitatii si a prosperitatii sale.

Dupa scirile din Alb'a-serbesca (Belgradu) ministeriul de resbellu se occupa de cete-va septemane de c e s t i u n e a j u n e t i u n i i liniei ferate. Intelligerea cu Ungaria se va face in scurtu, că ce ambe partile sunt invitate asupra toturor punctelor. Punctul de junctiune se va determina prin commisiune mista. Ministeriul Ung. va trame la Belgradu unu plenipotentiatu carele va inchiaia si subscrive conveniunea. Punctul de junctiune, pentru care D. Risticu, spriginitu de D. Andrássy, au facutu passii la Constantiopol, este celu de Alessinatu. Nu suffere indoiela că Scupstin'a (camer'a) de estu annu se va occupa de acesta affacere si apoi guvernul Serbiei nu va intardi a dá concessiunea. Asiá se crede la Vienn'a si Budapest'a. — Am dorì ca junctiunea cu Roman'a să se efectuesca antâiu si ace t'a intru interesul si „commune“ allu tierrelor veche si „parteculare“ allu Romaniei si a elementului rom. atât d'in coce cátu si d'incolo de Carpati.

Press'a magiara nemiesca, fara diferenția de colore, se occupa inca in continuu de conclusele adduse de representanti'a districtului Fagarasiu. A-tâtu tonulu in care se serie despre acestu actu de firma resolutiune, cátu si differitele propunerii referitorie la vindecarea reului existente si evitarea lui pre viitoru, ni dovedescu, că domnii de la potere de o parte, éra de alta parte chiaru si domnii opositionali in frunte cu faimosulu Tisza, sunt tare inversiinati contr'a Fagarasianilor, si in acesta inversiunare si necasu allu loru nu mai tienu contu nici baremu de bun'a cuviintia. Dlu Szapáry a respunsu la aceste concluse intr'unu tonu demnu de d sa; ellu s'a afflatu, ce e dreptu, la innalzmea missiunei salie, inse ce d-sa a facutu bine, aceea strica organale, cari inaintea lumii trecu de super-officiose si prin urmare bine informate despre scopulu si intențiunile omenilor, in allu caroru soldu se affla.

Asiá fece intre altele super-officiose „P. Lloyd.“ Ellu nu affla de bunu si destullu de energicu responsul ministru; ellu ar fi dorit u ca unu assemene „attentat“ contra constitutiuni, assemene excessu „brutal“ se si pedepstu momentanu in modulu cellu mai necrutatoriu, „că-ci in care alta tierra din lume — díce „P. Lloyd“ — se incumeta o corporatiune administrativa, a face o demonstratiune de asié mare insiemnetate, fara a provocá contra sa furi'a nimicitoria a legii? Si cu tote aceste totu acestu diurnal affla, că dieu acesta „affacere fatală“ de si involve in sine o desconsiderare „ordenara“ a legii, totu-si ea se pote reduce la unu pretestu legalu, de-ora ce lega municipală da toturor municipiilor dreptulu, d'a se occupa de tote affacerile tierrei si d'a intrá si in discussiuni politice, si apoi intre asemeni impregiurari cine pote documenta Ro-

manilor Fagarasiani, că uniunea Transilvaniei cu Ungaria nu este affacere interna a tierrei, ca si ori care alt'a. Dreptu aceea domnii de la „P. Ll.“ care de parere, ca guvernul să se ingrigesca, cátu mai currendu si neconditionat, de unu correctivu, prin care să se puna stavila abusului ce manicipie si lu permitu in affaceri politice.

Organul principal allu oppositiunii merge si mai departe si voibesce chiaru si de comissariu regescu. Asta-di candi chi ru si guvernul actualu a ajunsu a recunoscere, că tramitera de comissari cu potere discretiunaria este o inventiune necompatibila cu constitutio-nalismulu, carea mai multu strica de de cátu ajuta, asta-di oppositiunea magiara, pretinsa liberala, prin organulu seu „Hon“ vine si recommenda guvernului a trimite la Fagarasiu comissariu regescu. Rusne să viața, domnilor, data nu de lume, baremu de voi insi-ve.

Singuru organulu lui Lonyay „Reforma“ este, care vorbesce mai calmu si cu mai multa ratiune despre celle intemperate in Fagarasiu. Cu privire la propunerea lui „P. Lloyd.“ organulu Lonyayanu díce intre altele, că unu assemene correctivu nu este cu scopu, mai vertosu cu privire la cestiunea de nationalitate, carea nu stă in legatura numai cu cestiunile politice, ci ea si-are radiciale salie si in referintele locale; ori voru avé municipiile dreptulu d'a intrá in discussiuni politice ori nu voru avé, acesta nimicu nu importa, că-ci diferențele aceste se voru ivi si pre callea administrativa.

„L'Italia e posta agli Italiani“ este titlulu brosuri cu apparute díllele aceste deodata la Milanu si Rom'a prin carea pseudonimulu autoru vrendu a pune la ordinea dílli cestiunea definitivei arondari a Italiei, cere: parte a se restitui, parte a se da Italiei marginile ei naturali: N i c i a, G o r i c i a, T r i e s t u l u, I s t r i a si D a l m a t i a in totu cu-prinsulu loru, éra d'in S a b a u d i a, C a r i n t h i a, T i r o l u si C a r n i c l i a partile de territoriu impopulate de Italiani, cari tote trebuie incorporate regatului italicu. Autorulu dechiara cu positivitate, că Germania va sprigini acesta operatiune si díce, că, spre intarirea assertiunii salie, are a mana date si documente plausibile din conveniunea secreta, despre carea s'a vorbitu mai adese ori, că s'ar fi inchiaiatu intre Prussi'a si Itali'a. Autorulu descoperi că cele mai multe esemplarile (642) din brosura s'ar fi trecutu in tienutulu Tridentinu, éra in Istri'a, Gorici'a, Trieste, căte 400 esem. si că d'in aceste tienuturi i s'ar fi tramisul entusiastice adesiuni. „Austri'a, díce autorulu, nu va poté resiste amputatiunii, pentru că Cislaitani'a este ca perduta, parasita de tota lumea, apoia imparechiata si dependinte de grăti'a Germaniei si, in fine, că pentru perderile aceste de la appusu, va fi daunata in Orientu, ceea ce s'au repetuit mereu de la resbellulu d'in an. 1859. in coce.

Mai multa ingrigire, potemu díce frica insuffla autorului Francia de la care inca vre se rumpa, a fara de Nicia si partile italice alle Sabaudie (Sa-vola), inca si intrega insul'a italica

Corsic'a si crede că asta amputatiune assemene este nu numai posibile, ci lesne de esecutatu, firesce totu cu ajutoriul dracului (Prussianescu) cui Italia s'a inchinat. Autorulu vita că maestría dracului este intortocata si că ceea ce prin ajutoriul lui se iea, a lui este, asiá tote marginile naturali luate Austriei si date Italiei s'ar relua in scurtu si totu ca „margini naturali“ s'ar annecta Tiaratului nemtiescu. Regatul Italiei să se padiesca bine d'a contribui cátu e negrul sub unghia spre slabirea Franciei, că-ci pepepsi a peccatului are să fie mare si, poate, irreparabile stricatiunea ce s'ar face elementului latinu prin aliantie nenaturali si folose momentane. Missionea Italiei nu este d'a-si mari esensiunea pre socotel'a sororii salie, neei chiaru pre socotel'a Austriei „prin ajutoriul Prussiei“ că-ce pretiul aliantei prusasci are să fie preamare, missiunea Italiei consiste intru appera-re interesselor elementului latinu, mai nainte de tote a se consolidă, a-si tiené manile si libere si curate, a sta la padia ca inimicii elementului latinu să nu-si pota esecută infernalulu planu prin in-se-si partile sedusse, amagite, alle acestui elementu.

Nu potemu crede că brosiur'a, despre care vorbim, ar fi essttu la lumina sub auspiciole guvernului italianescu, ba neci că ar fi fostu inspirata, ci dàmu cu socotela că este manoper'a partitei ce tiene la aliant'a prussianescu si s'au scrissu cu scopu d'a face pressiune asupra ministeriului actualu allu Italiei. Autorulu alesse bine timpulu publicatiunii si au calculat cu securitate la effectulu ce doriá să faca, mai alesu de vomu luá in consideratiune, că cele ce s'a reportatu desp' in trevederea Tiarilor la Petropole, au deschis largu campu suppusetuiilor si temerilor, cari in diaristic'a ostrungeasca si-a afflatu espressiunea prin tipetele de dorere si indignatiunea manifestata d'in caus'a desconsiderarii totale a acestui imperiu, odeniora respectat si allu treile membru allu Sanctei aliantie „olim sedebamus in pupi, nunc vix est in sentina locu.“

D'in Fundulu regiu.

(V.) Pentru că lupt'a se fia bine luptata, este neincuviurat de lipsa se finu cu atentiune inordata la tote miscările, ce potu influentia a supr'a causei pentru care ne luptam! este de lipsa se judecamu aceste miscările, că astfelu ulteriora nostra actiune se nu sia nu numai deserta, ci chiaru de urmări nedorite. Astfelu este si lupt'a, ce Romanii porta in cestiunea organizatiunii fund. reg. Acesta lupta, fără in-doiela, este grea, pentru că Romanii d'in fund. reg. pre cum d'in d'f in d'f se vede totu mai limpede, au se in-drepte atentiunea si poterea loru in mai multe directiuni. Contra reactiunii, separatismului si egoismului Sasilor nu numai, ci si contra falsitatii politicei loru; apoi contra unoru espli-catiuni de totu ratecute, cu privire la acesta lupta a Rloru; in fine, mai cu seama contra tendintelor si intentiunilor conosciute alle guvernului ungurescu.

In rondulu trecutu am incercat a face pre securt istoriculu mai recente

allu cestiunii d'in discussiune, adaugandu si opiniile si espepturatiunile unor organe alle strainilor. De atunci in cece avemu se mai insemnamu doce momente nu fara importantia, cari vomu incercă a le discute dupa potentia astadata.

In 22 Aprile a. c. correspundintele d'in Sabiu allu diuariului „Pesther Lloyd“ serie urmatorie: „Din cau-s'a attitudinei prea essagerate, ca „Wochenblatt“ (d'in Sabiu) organulu Sassiloru vechi a luat facia de opiniiunile, pronunciate in diuaristic'a nessasésca a supr'a conoscutelor 12 puncte alle Universitătii etc, intre Sassi-mai moderati inca sa provocatu reacțiune adunca...“ Aceste pucine informatiuni au fostu destule pentru a convinge pre fia care, că Sassi au mutat uns figura, că in pusetiunea loru au facutu una miscare strategica.

Pucinu tempu dupa acésta cetiramu in „Ung. Lloyd“, că W a e h t e r, dep. Sassiiloru d'in Brasieu, tienu allegutoriloru sei unu discursu, in care dede seama de spre activitatea sa, éavorbindu despre cestiunea fund. reg. li recomenda acceptarea „projectului minist.“ inse allegutorii dupa cum disse „Ung. Ll.“ remassera langa program'a de la Mediasiu. Totu in acestu tempu affaramu, că Carl F a b r i t i u s, deput. Sassiiloru de la Sedisor'a inca tienu allegutoriloru sei unu astfel de discursu. Fabritius in discursulu seu voluminosu si plinu de espepturatiuni mai line si mai grave, contra Sassi-ru vechi, face istoricul numeroselor consultatiuni si siedintie, ce ei, deputati Sassiiloru, au tienutu cu privire la cestiunea fund. reg. adeca cu respectu la project. minist. program'a de la Mediasiu si opiniunea publica a nessasiloru, si in fine desvolta si elu argumentatiunile selle, parerea sa si recomenda projectulu esministrului Toth.

Acestu discursu este nu numai forte caracteristicu, ci cuprinde si comunica publicitatii si astfel de secrete, cari numai loru, deput. sass. au fostu poti, conoscente.

Deci nu va fi superfluu se comunamu aici unnele d'in elle, că ci d'in celle de lipsa nu strica a avé mai multe de câte mai pucine.

Fabritius dupa ce istorisese in detaliu discussiunea, ce au avutu deputas. dupa ce constata divergint'a parerilor loru si avercolirea loru intre project. minist. si intre program'a de la Mediasiu, d'in cari se vede chiaru natur'a loru falsa in politica adeca miserabilitatea cea mai nuda, dice cu multu curagi, că Universitatea de 25 anni incoce ori cătu sa frementatu, n'a potutu produce neci una treaba de domne; a inghitit su-mme immense de bani, cari aru fi trebutu se-i folosesca spre scopurile instructiunii, le-a inghitit fara a fi ajunsu altu ce prin frementările ei, decat că a trassu a supr'a sa ur'a si inimicit'a toturor natu-niloru d'in Transilvania. Deci este tempulu se intrebuintiamu banii spre scopuri mai practice, mai de folosu, pre cum pretinde acesta bunastarea fund. reg. Noi nu ne potem suppune concluselorui napractice alle Universitatii nat. ci trebue se lucramu dupa dorint'a allegutoriloru.

Mai de parte dice: „Daca Universitatea nationala aru fi avutu intențiu sincera a face lucru practicu, atunci negresitu nu s'aru fi restrinsu la celle 12 puncte alle programmei de la Mediasiu, inca neci la umbr'a loru, neci la tote acelle cestiuni incurcate, cari la Mediasiu au remassu nedescureate, ci aru fi trebutu se lucre cu assiduitate la unu projectu de lege positivu cari apoi la compunerea projectului ministeriale s'aru fi potutu intrebunita.“ Constată apoi, că vech'a neinteligere se vede a isbuti era, la ce contrarii Sassiiloru negresitu se voru bucură. Apoi, inchiajandu discursulu său, dice, că asta-di era sunt pucine prospete cu privire la desbatterea in ca-

mera a cestiunii fund. reg.; in casulu celu mai bunu acésta se va intempla la tomna. Unu membru de influentia allu partidei deachiane i aru fi dissu, că Sassi potu acceptă ince 3 anni pâna va fi organisatu fund. reg.

Discursulu lui Fabritius a datu de resunetu si la allegitorii sei, că-ci nu multu dupa aceea, vedem Reprezentanti a scaunala si orasiana presintandu ministrului de intere una addressa, in care, primindu projectulu ministeriale, ceru: Stergerea virilismului ri estinderea dreptului electoral, pentru toti, cari au dreptulu d'a alege si pentru dieta; apoi inca unele, ce se referescu la affacerile loru locale.

(Va urmă.)

Tiberiad'a Satu-Mariului 27 Aprile 1873.

On. Dle Red.! Ammintissem in articululu meu publicatu in nrri 24 si 25, a. c. ai „Feder.“, cumea impregiaturile nostre destullu de triste de pre aici, ajungu acum cu redicata inaintea juriudiciuniei cottense. Da, o mana lunga si organele sale cu o violencia cuno-scuta de noi din pruncia, era de on. publicu mai bine d'unu decenniu, tote asié le scie intocmisi in comitatulu nostru, ca unde numai se pote in tote anghiuile acelui-a: romanimea, resp. clerulu incependum de la episopu, baserică si institutiunile ei canonice se fia publice batjorite.

Cu adunca intristare fusseramur éras-si ascultatorii unui punctu d'in reportulu de primavéra allu v. comitei cottense, in care punctu ni-se face eu-nosouta impregiurarea (scandalosa, ne mai pomenita in diumetatea a dou'a a secului XIX. vorbele vicecomitelui), ce se ivi in Resigheia, unde preutulu pre unu sierbitoriu allu marelui Mogulu d'acolo, care indemnata de tiran-nulu seu cu annii intregi sa lapetatu de communiunea baserică si care in urma s'a sinucissu. — in intellesulu canoneloru n'a voitutu sè-lu ingrope cu ceremoniele funebrale indatinati ba in urmarea telegramului capetatu in ast'a privintia de la ordinariatu, a fostu chiaru opritu de la functiunea fune-brala, si prin urmare cadavrulu a ja-cutu neastrucat vre o 6, dille. Da, marele Mogulu asiá a voitutu; si antist'a communale de frică marelui Mogulu n'a cutediatu a-l astrucă, pana in urma, dorobantii comitatului s'a ingrigitudo immortamentarea nefericitului.

Candu se cefi punctulu ammintitudo se face mare murmur si sgomotu intre Fariseii, carturarii poporului incependum de la Gengis-Chanu si Tamerlanu clatinu din capu, strigendu in gur'a mare „restignesce lu!“ Muellulu a turburat ap'a lupului! Da, a lupului din Resigheia care a sangeratu cu coltii sei mai multi pastori! Lupulu precatudo de betranu, pre atât'a de turbatu a decretat mortea si pastoriului actuale, ca apoi oile sè le spintecu dupa bunu placu său! Pana candu Domne, pana candu?

Punendu-se intre altele si asta impregiurare la ordinea dillei a treia df ajunse era-si intre sgomotu pre tapetu, dlu Lazaru parocu de Domohid'a tienu cam urmatoriul discursu:

Dle comite supremu, onorab. Representant! Ce se tiene de funest'a impregiurare de la Resigheia, cutediu a observă, cumca baserică g. c. că corporatiune autonoma, — concesiunile seau intredicerea ceremonielor base-ricesei preste totu si asiá sia celor funebraли le a cuprinsu in canone, cari in intellesulu celu mai ratinabilu ba si in intellesulu or-ganelor legislative ale lumei intrege au valore pana atunci, pana ce acelle prin icsa-si baserică adunata in Synodu, facia de cano-nele dogmatic, generalu, era facia de celle disciplinari: regnicolaru seau chiaru si diecesanu, — seau se abroga (inteligandu aci numai cele disciplinari); seau se substitue cu altele, cari unele impregiurari, ca cea de la Resigheia numai la apparintia triste l-eauru poti in latură; ceea ce in casulu nostru inca

n'au neci n'are locu essstandu canonele dis-ciplinari vechie; dreptu aceea: S. Sa apiscopulu nostru precum firesce si preutulu au statu si stau pre terenu legalu candu in intellesulu canoneloru au opritu ceremonia funebrala facia de unul, care inca in vietia cu annii intregi s'a lapetatu de communiunea baserică, ba in urma s'a si sinucissu.

Tote assotiatuniile depre rotogulu pamenu-tului au legile loru cari trebuie sè le respecte-die si cu promitudine sè le observe toti mem-brii assotiatuniile respective; ceea ce candu ore care membru nu observa in intellesulu legii eo ipso, e eliminatu din assotiatuna resp.; ecca asiá stam si cu baserică. Ea in intellesulu canoneloru opresce astrucarea si atunci candu cine-va nu se marturiscesc si nu se cummineca ecca numai preste unu annu, si io dicu: că cu totu dreptulu. Au nu ori care assotiatuna in lumea ast'a p. e. a murarilor liberi poftesce, că membrii ei celu pucinu una data in annu sè dee dovedi despre aceea, cumca ei se tienu de corporatiunea, d'a carei-a membrii s'a declaratu? Chiaru in diumetatea a doua a secolui XIX. se adopera mai tare tote assotiatuniile a-i validitatea positiunea loru prin legi si prin rigorosa essecutarea a aceloru-a. Se pote pofti dar, că numai ecclesi'a sè esistendie intru validitatea positiunei selle? Me miru, onorab. repr., că unii omeni si totu aceia, cari d'oparte din anima dorescu a se sterge asié numitele „hocus-pocusurile“ preutesci ba chiaru insu-si statulu preutescu; d'alta parte se scandalisedia că baserică, pre basea canoneloru selle, opresce ceremoniele in anumite casuri. Omeni d'acei-a n'ar trebui sè se mestesce in lucruri, ce nu se tienu de competen-ti'a loru. Omeni daceia aru trebui sè dica la casuri analoge cu celu din Resigheia: Acolo e antist'a communale, faca-si dato-inti'a in-sasi, ce ne vomu mai ferbe capulu cu „hocus-pocusuri“ preutesci.

Ce e dreptu, traimus templulu reformeloru, Oner. Repr.! Nu negu, că baserică dar numai ea, adunata in synode nu e in dreptu d'a adduce reforme in canonele selle disciplinari? E bine; sè effectuim aces'ta! Clerulu g. e. in frunte cu capii sei de diecennie numai inceta a reclamă pentru synode la guvern. Ec-ca-ni tempulu si si locul sè ne ajutam unul pre altulu, sè facem pasii necesari la guvern! Si am firma creditia, că cu tena-cerea synodelor se voru adduce statute cano-nice ammesurate tempului modernu. Sè voimur. repr. si vomu pote!

Dupa acestu discursu respundiendu comitele supremu, v.-comitele, Rába si altii, cătu pro, cătu contr'a, — s'a de-cisu ca-impregiurarea de la Resigheia sè se iee numai ca simplu actu la protocollu. Facia de amintirea synodelor, comitele supremu a respunsu că: ju-riudiciunie cotense nu e indreptatită a se estinde asiá de parte. Dieu nu!

Totu in aceea siedintia ajunsa pre tapetu si punctulu despre organizarea communelor, etc. cu care occasiune totu dlu Lazaru parocu de Domohid'a si-presentsa in urmarea unui discursu, — interpellatiunea s'a motivata, refe-ritoria la organizarea communelor, implerea statiunilor notariali, esame-nele de cvalificare in limb'a roma-na, etc., in urmarea carei-a presidiulu, impreuna cu intréga representanti'a promise tote căte, inca si preste ascep-tare, vomu vedé inse cum se voru imprimi.

Cicariu.

Ministrul de justitia a adressatu cu dat'a 21 Aprile nr. 12.687 urmatori'a or de na-ti-un-e cercularia către toti presie-dintii de tribunalu d'in Ungaria si Transilvania:

Dupa ce prin legea creata de currendu competintiile de timbru pentru actele proces-suali s'a urcatu preste totu, si dupa ce in intellesulu §-lui 7 allu aceliei legi nerest-punderea timbrului prescrissu se pedepsesc intreiu, si acesta pedepsa nu se pote nici er-tă, nici moderă, este de dorit: acum la in-ceputulu essecutării acestei legi sè se observe facia cu pările litigante una procedura cătu se pote de crutatoria.

Spre acestu scopu provoco pre dlu presie-dinte, ca atâtua la tribunalulu ce se affla ne-mediulociu sub conducerea sa, cătu si la ju-

decatoriele cercuali cari jacu pre territoriulu acestui tribunalu, sè ieas mesurale necessarie, ca pările litigante, resp. reprezentantii loru — la casu candu aru ascerne actele in per-sona, inse provideci cu timbru mai pucinu de cătu prescrie legea cea noua — acum la incepantuui essecutării acestei legi sè fie provo-cati pentru neamenat'a suplinirea timbrului ce mai lipsesce, si numai la casu de neascultare, candu adeca provocarea acesta va ramane fara successu, sè se pedepsesc dupa lege cu pretiulu intreiu allu timbrului prescrissu.

Mai departe provoco pre dlu presiedinte, sè faca dispusetiuni, ca §. 14 allu legii din cestiune, unde se dice „daca reportulu (Be-fund) se va arretă din partea diurnistilor sau a officialilor de manipulatiune de la tri-bunale sau alte auctorităti, atunci autenticitatea cuprinsului acestui reportu trebuie totu-de-un'a constatata din partea unui officialu superior“ — sè se observe cu scrupulositate pre intregu territoriulu tribunalului ce este incredintati conductorii Dalle; asemenea sè grigesci, ca repertele officiali atâtua de la Dta, cătu si de la judele cercualu sè se transmitta la directiunea finanziaria respectiva sub nr. presidialu si cu o scurta committiva.

Testamentul lui Napole-onu III.

In numerulu ultimu d'in lun'a trecuta allu diurnalului bonapartistu „Gaulois“ afflamu urmatoriul testu allu testamentului lui Napoleonu III.

,Acestu-a este testamentul meu! Eu recomandu pre fiului meu si pre soci'a mea celor doi factori mari ai statului: Popu-rul si armatei. Imperatess'a Eugenia pos-siede tote calitatile necessarie pentru o regen-tia prospera, era fiului meu manifestu calitatii si facultati spirituale, cari lu-vor face demnu de innalt'a sa chiamare. Ellu nici-candu sè nu uite devis'a siefului casei noastre: „Tote pentru poporul francesu!“ sè-si imprime adunca in anim'a sa scrierile prisonerului de pre insul'a Santa Elena, sè studedie actele correspontintiei marelui imperatore si sè-si aduca a-miște de căte ori i se va da occa-siune, că caus'a poporelor este totu-edata si caus'a Franciei.

Guvernarea este o sarcina grea, pentru că nu totu-de-un'a poti sè faci totu acelu bine, ce ai dorit sè-lu faci, si pentru că contemporanii nostri a-rare ori voiescu a ni da dreptu: deci, spre a-ti poti imprimi missiunea, trebuie sè fi consci de deterioriile ce le ai; trebuie sè nutresci firm'a sperantia in totu momen-tulu, ca acei-a pre cari i-ai iubiti, privescu d'in ceriu la tine pre pamentu si-ti stau in-torii; spiritul unchiului meu esteasca potere magica, carea totu-de-un'a m'au lumi-nat si m'au sustinutu sè nu succumba. Acesta se va intempla si cu fiulu meu, pen-tru că ellu totu-de-un'a va fi demnu de numele seu.

Eu testediu imperatricei tota avearea mea privata si dorescu ca, dupa ce fiulu meu va ajunge majoren, sè locuiesca in Elisée si Biaritiu. Speru, că memor'a mea i va fi totu-de-un'a scumpa; si că ea, dupa mortea mea, va sè uite tote acelle superari, ce pote i le voi fi causatu eu.

Ce se atinge de fiulu meu, dorescu, ca sigilulu ce l'am portat eu la orologiulu meu si care este unu clenodiu de la mam'a mea, sè-lu porte ca pre unu talismanu; sè pastre-die si grigesci totu ce a remas de la impe-ratorele (Napoleonu I.), unchiul meu, si sè fia convinsu, că anim'a si spiritulu meu voru fi cu ellu.

Despre amicii mei fideli nu voi sè vorbe-scu nimicu, de-ora-ce sum convinsu, că impe-ratricea si fiulu meu nu-si voru uită de ei nici-oata.

Eu voi mori in religiunea apostolica rom. cath. pre carea fiulu meu totu-de-un'a o va respecta si onora prin pietatea sa

Subsemn. Napoleonu.

Datu, scriissu si subsemnatu cu man'a propria in palatiulu Tuilleriloru, in 25 Aprile 1865.

Subs. Napoleonu.

Din processulu verbalu

allu adunarii generale a Societătii pentru fon-du de teatru romanu, tienuta in Caransebesiu

notaria senatului bisericescu romanu d'in Sighetu Marmatiei.

Si cine a fostu acestu Simeone Botezau?

Pre azurului cerului cete odata se ivesce cete unu lucéseru, care superédia stellele cu lucoreea sa, — acestu lucéseru a fostu Botezau in midilocul connationaliloru sei, conducendo-i, ca unu Moise cu toagulu, cáttra centrulu desfupt alu culturei, patriotismului, si sentiului strinsu nationalu.

Nascutu in Strintur'a Marmatiei d'in parinti economi forte onesti, — pre cari inse de teneru i perdú — ca orfanu sciu se castigá sympathiele toturorua, cu cari avea attingere, studia in Sighetu, apoi in Beiusu, éra studiel juridice le absolvà la universitatea din Buda-Pesta, prin talentele sale eminente si affabilitatea sa esemplara si-sciu castigá sympathiele, amorea si partinarea celor mai bravi romani, intre altii si municipaliitatea romana „Galati“ multu lu-ajutorà ca summe insemnate spre a-si fini studiele juridice.

Dar ingratu nu a fostu Simeonu Botezau, caci ellu si-addusse tributul seu pre altariul natiunei, ca dilleru in colonele pretiutelor diuarie „Concordia“, „Federatiunea“ si „Familia“, multu a assudatu prelegandu teneretului studiosu din gimnasiele sigetane, si instruindu-i cum se se faca fii demni de protoparintii loru.

Inse crud'a sorte ni-lu rapl chiaru in incoltirea dulcelor sperantie, unu morbu greu pertinace i rupse scump'a vietia, presentirea sa de la „Annul nou“ 1869 in ospitalul se implin:

Anul nou ! si eu pre morte
Ce mi aduci strainu dorit !
Tu vei sci de amar'a sorte
Ce mai am de suferitu,

Ah se moriu ? sum inca june
Si mi-e dulce a trai
Pentru tierra si natuine
Vrere-asu Domne a mori !

Si crud'a sorte greu l'a persecutatu, chiaru ultim'a consolatiune de a pausá in pamentul natalu inca i se denegà, caci dupa doberi crudéle de 8 lune, abia in allu 29-lea annu alla vietiei si-dede nobilul sufletu in manile Creatorei, in ospitalul generalu a Viennej, ossamintele i jacu in cimetiriul de „Währing“ Nro 5,011, acolo unu modestu momentu i va eternisá numele.

Dar scump'a-i suvenire va remané nesterisa in animele romaniloru din Maramuresiu, cari prin dinsulu au perduto immediat unu zelosu officialu romanu si plino de conosciutia, unu amicu si frate sinceru fara vanitate, unu teneru petrunsu de santulu sentiu allu nationalitatii. Fia-i tierrin'a usiora si memor'a neuitata !

VARIETATI.

** (Multi amita publica.) Societatea teologiloru romani de la Seminariul central viennesu „Santa Barbar'a“ e acum a dou'a ora in placut'a pusetiune, de a plin un'a d'intre celle mai sacre detorintie facia cu S. Sa Dnulu Ioane Olteanu, eppulu Logosiului, carele cu occasiunea petrecerii sale aici in Vien'a indemnatum de parintiesc'a si nobila interessare cu privire la progressarea tenerimeei pre terenul culturei scientifici si morale, darui pentru scopula societati nostre insemnat'a summa de 50. cincideci flor. v. a. pentru care rara generositate primesca innaltulu daruitoriu cea mai cordiala multiamita, insocita de sincer'a dorintia, ca provedint'a divina se-lu invrednicesca a stralucí lungu tempu in fruntea promovatorilor culturei natiunali. Vien'a in 2, Maiu, 1873. — Vasiliu Pordea, presied. — Giuliu M. Munteanu, secret.

** (Nenorocire pre calle a ferrata.) Marti in 6 Maiu la amedia-dis'a intemplatu pre drumulu de feru, aproape langa orasiulu Pest'a, o norocire d'intre celle mai infioratorie. Unu trenu, care venia de cáttra Czegléd spre Pest'a, d'in nebagarea de seama a conducatorului a appucat pre o linia carea acum'a se reinnoiesce si ajungundu la locul unde stenele sunt scose, locomotiv'a

intrà in pamentu, éru ragonele ce i urmau se ciocnira cu o potere cumplita de locomotiva si apoi unele de altele; astfelu se produsse infioratoru catastrofa, ca si care nu s'a mai intemplatu pre drumurile de feru de pre continentu. Pre trenu erau vre 140 lucratori d'in Stiria si Carniolia, cari se reintorceau d'in Maramuresiu cáttra casa, — si fiindu trenu de povara acestu-a, mai erau si vre-o trei sute de oi. In momentulu ciocnirii patru vagone se nemicira de totu, 35 de insi — apprope toti pati de familie cu 2—5 prunci — morira indata si vre-o 25 s'au raniti reu. Pana sera tardiu victimele s'au transportat in orasiu. Investigatinea oficiala pentru a afla, caci din a cui vina trenulu a apucat pre acea linia, este deja in cursu.

** (Inaintari.) Innaintati de capitanii sunt: D. D. Ionu Petrasiu, Ilia Peppa, Agasiniu Hamm; de locotenenti superiori D. D. Ionu Terfalog, Nicolau Bosicariu Adolf Jurca, Aug. Corbu, Gheorgiu Trică, Iosifu Poppu, Davidu Pandria, Nicolau Ursulescu, Matia Prasnicariu, Florianu Ondrea, Nicolau Puria, Ales. Coltoru, Mihai Cimpoca, Toma Batista, Stefanu Varadina, Ales. Reusianu.

** (Tenerimea) romana d'in Buda-Pesta, in adunarea ei de la 9 Maiu a. c. alesse unu comitetu, care se va occupa de arangierea serbatorei jubilarie de 15/3 Maiu, la care toti Romanii sunt invitati. Serbarea se va tiené in muntii de la Bud'a.

** (Ordinatii.) Dupa ordinatiunea de la 30 Aprilie a. c. a ministrului de justicia coloniele Ruskberg, Ruskicza si Ferdinandsberg, pana ce se voru organisa deplinu, se voru tiené de judecatoria cercuale a Cârancabesiului.

** (Memoriu) Tom'a Rosiescu (Veres), concipistu la ministeriul ung. reg. de culte si instructiunea publica, si Natalia Bogdanu, sunt confidentiati, si in 1. Juniu a. c. st. n. si voru seba cunnuni'a in St.-Micosiulu-mare. — Li uràmu totu binele si fericirea.

Ispania. In tempulu cellu d'in urma Carlitii s'au retrassu astfelu, in cátu conducutorii ostiloru republicane se temeu, caci acésta este una stategema a carlistiloru voindu a si-concentrá tote, si apoi a attacá osta Republicei. Astfelu au marturisit u si unii carlisti prinsi. Nouvilas, nouu ministru de resbellu, care conduce operatiunea militaria spre supprimerea rescolei carliste, in 5 Maiu a datu una ordinatiune, in care admonedia pre ostasi se asculte de superiorii loru si astfelu, se ajute, caci bellulu civile, care fara aceea a slabitu se se sfersiesca cátu de curundu. Si intru addeveru se vede, caci energi'a generariului Velarde a restabilitu disciplin'a in armata, ceea ce pentru bandele carliste este cellu mai mare necasu, caci acum Carlitii nu numai sunt batuti in mai multe parti, ci comandanii potu purcede cu mai multa energia facia de locuitorii, cari aru cutedia se ajute si protege pre carlistii rescolati. Perderile, ce carlistii le-au sufferit sunt insemnate.

Russia. Correspondintele din Peterpole allu diuariului „Deutsche Zeitung“ descriendu festivitatile, producțiunile si ovatiunile ce sau facutu si arangiatu in jun'a metropole a imperiului russescu in onorea ospelui nemtiesc, imperatorele germaniloru, adauge, in fine, caci tote aceste sunt totusi numai fanfaronade si n'au neci una valoare interna, pentru caci, pre cum sa esperiatu de mai multe ori, dupa ce sunetele de bucuria si festivitatile voru fi incetat, diuariile russesci, seriose si glumetie, se voru appucat de tote,

cete s'au facutu in dilele de întâlnire, si ci cu sarcasmu nespussu voru satirisà fara crutiare celle mai multe ce s'au intemplatu. Totu astfelu sa intemplatu si dupa ce sa tienutu ver'a trecuta congressulu statisticu in Petruole. Inse amentitulu correspondent vre se scie, caci diuariile russesci totusi nu voru avea cutesanti'a da atinge cu sarcasmulu loru si pre Vilelmu si Bismark, atâtul de multu iubitu si stimatul de Tiarulu Russiloru.

Espeditiunea bellica contra Chiwei s'a constatat in plinu, si Anglia, de multe ori avara, asta-di se pote convinge, care este amagitulu, regatulu Anglia sau imperiulu Russi'a. Despre toate aceste diuariulu „Russ. Invalid.“ ne convinge de plinu si d'in care se ve-de, caci asta-di acésta expeditiune stagnedia pentru caci siessulu redicatu de langa Aris este accoperit u nea multa si nepetrunga, la care ostasii lucra d'in tote poterile a o inlaturá.

In 9. Maiu sera imperatorele Germanie Vilelmu s'a reintorsu cu suit'a sa cu totu la Berolinu.

Sciri electrice.

Geneva, 9. In 4 Maiu, parinte le Hyacintu tienu aici unu discursu, in care declarà, caci religiunea este cea mai infricosata immoralitate, daca ea nu este voluntaria si sincera; discussiunea a supr'a acestei teme va fi un'a d'intre primele agende alle sinodului mai de aproape, ce voru tiené catolicii vecchi.

Bucuresti, 8. Maiu. Unele sciri affirma, caci faimile despre abdicatiunea principelui Carolu nu sunt intemeiate. Principale va calatorii in dilele acestei la expusetiunea universale din Vien'a. Dupa unele sciri ministrulu Costaforu si-aru fi datu demisiunea si se va duce caci aginte politicu la Vien'a. Agintele Carpu va fi transpusu de la Vien'a la Rom'a.

Madrid, 9. Maiu. Se aude caci intendantele armatei carlistiloru aru fi luat d'impreuna cu cass'a armatei largulu lumii.

Vien'a, 9. Maiu. La burs'a d'in Vien'a a erruptu crisea. Representantii banceloru tocmari se consulta despre measurele, ce aru trebui luate spre delaturarea crisei de bursa; propunerea principale are de scopu stabilirea unui cursu de compensatiune si constituirea unui fondu de garantie de 30 millione, care lu va antecipa ministeriul de finacie si pentru care se voru declarà si oblega solvitori solidari tote bancele si toti bancarii.

Rom'a, 9. Maiu. Pap'a nu s'a insanatosiata de plinu. Camer'a continua desbatterea a supr'a projectului de lege despre corporatiunile religiose: amendamentele, presentate de ministeriu au alterata essentia projectul comisunii.

Berlinu, 9. Maiu. Camer'a deputatiloru primi legile despre baserica, emendate de camer'a boierilor. Facia de oppusetiunea centrului ministrulu Falk declarà, caci la casu de lipsa acestei legi se voru aspru inca.

Washington, 9. Maiu. Guvernatorulu provinciei Louisiana reporta pre calle tellegrafica lui Grant, caci Louisiana este aproape de anarcia si

ruinare totale; guvernul numai de cătu tramise trupe in acea provincia rescolata.

Concursu.

Pentru statuina de cantor u-docente gr. cat. de Bicadiu, devenita vacanta, prin aplicarea la officiul de notariu cercuale a fostului aici investitoriu, — prin acest se publica concursu.

Cu acesta statuina sunt impreunate urmatoarele emoluminte:

- 1) bani gat'a 150 fl. v. a.
- 2) bucate (grauntie) 64 meritie.
- 3) lemned + focu 4 stangeni.
- 4) lumine 10 pundi.
- 5) cuartiu (locuinta).

Doritorii d'a avea acesta statuina se se presentedie inaintea subscrisului senatului scolaru locale cellu puciun pana la finea lunei lui Augustu, a. c. unde voru avea a-si documenta applicatiunea loro de pana acum, precum si comportarea morale preavuta.

Datu in Bicadiu, 4 Maiu, 1873.
p. Senatului scol. confs. gr. cat. loc. Simeone Saasu, pres. substi.

Lotteria filantropica

pentru terminarea unicei biserice din Dev'a.

Sortituri 250 obiecte,

de aur, argintu, brondiu, cristallu, porcellanu, diverse metalle, lemnuri preiciose, tablouri in oleiu bogatu incadrare, manufacture elegante si artistica lucrate, mai multe servicie de mesu, de argintu, una brosia de trei-dieci galbeni, — tote obiectele in valore de 3,500 florinti. Nici unu obiect nu este de pretiu mai micu de 5 fl., cele mai multe valoredia 20—100 a

Prețul unui losu e 50 cr.

Tragerea sortiurilor va avea locu in lun'a lui Augustu 1873, in diu'a prima a adunarii generale a „Asociatiunii Transsilvane pentru cultur'a poporului romanu“ in Dev'a.

Obiectele cascigate se voru spedu, reclamandu-se pana la 30 Septembrie a. c. — Bilete de lotteria se potu afla si la Da'nă Constantia de Dunca-Schiau, pres. president'a comitet. lotteriei, in Dev'a.

Rogam pre toti romanii a sprinzi acestu spu de binefacere.

Burs'a de Vien'a de la 9. Maiu, 1873.

5% metall.	70.25	Londra	108.80
Imprum. nat.	73.80	Argintu	107.75
Sorti d'in 1860	102.50	Galbenu	5.17
Act. de banca	942.—	Napoleond'or	8.74
Act. inst. creu.	321.35		

Propriet., edit. si red. respundet. :

ALESSANDRU ROMANU

Sifilitic'a si impotentia, fia vechie său de curundu nascute,

se voru tratá dupa metodulu homeopaticu de Dr. I. Ernst, Pest'a, strad'a idolilor (Göttergasse) nr. 6., etagiul II., us'a nr. 15., de la 2—5 ore dupa media-di.

Acesta morburi se trateaza a desse ori in modulu celu mai usioru cu doze mari de iodu si argintu viu, si acésta se face numai spre ajungerea unui rezultat momentanu. Patientii vindecati in modulu acestu-a voru cadé mai curundu său mai tardu in morburile celor mai infricosate, incatul inca in adunale betranetie voru avea dorere, a sufferi greu de consecintiale acestei tratari usioare si superficiale. Scutu contr'a acestorui felu de pericole ofera metodulu de tratare homeopaticu, care, precum este cunoscuta, nu numai caci vindeca dorerile celor mai inechite, ci effectulu lui este asie de binefacutoriu, incatul nu lassa nice cea mai mica temere de urmari relle. Diet'a ce se va prescrie este simpla si usioru de tenuat.

9—12)